

For øvrigt maa jeg sige, at jeg har svært ved at forstaa, at Andelsselskaberne og Nationalbanken virkelig efter at have faaet hele Stillingen forklaret af Bankinspektøren, altsaa efter at have faaet Sikkerhed for, at hele Andelskapitalen efter al Sandsynlighed eller vel snarere endnu mere var tabt, idet der ikke i Opgørelsen var taget noget Hensyn til Engagementet, jeg før nævnte, og heller ikke til Bankens Andel i Axelborg, alligevel er gaaet med til at lade Aktionen udelukkende gaa ud paa denne vidunderlige Sanering af det ene Engagement med Mælkeeksporten. Denne Sag vil dog formentlig kunne blive klarlagt, naar det Rigsdagsudvalg, der nu i Henhold til det vedtagne Ændringsforslag skal nedsættes, undersøger dette Spørgsmaal, men hvorledes dette Forhold nu end ligger, kan jeg ikke se, at Andelsselskabernes og Nationalbankens Medvirkning til Hjelpeaktionen, selv om denne har fundet Sted, efter at de paagældende nøje var sat ind i Sagens faktiske Forhold, paa nogen Maade forpligter endsiges berettiger den højtærede Erhvervsminister til at give sin Sanktion. Den højtærede Minister maa vide, at Andelsselskaberne havde særlig Interesse i at opretholde Banken, og at Nationalbanken, der jo har støttet andre nødlidende Banker forinden, og hvis Overskud alligevel i paakommende Tilfælde i Henhold til Valutaordningen eventuelt skulde tilfalde Staten, har anlagt andre Synspunkter end dem, den højtærede Minister med det Ansvar, han har overfor hele Landets Befolkning, burde have anlagt.

Paa de mundtlige Spørgsmaal, jeg under Udvalgsforhandlingerne rettede til Bankinspektøren vedrørende hans Skrivelse af 14. Januar d. A., fik jeg ikke nogen virkelig acceptabel Forklaring, men formentligt vil Rigsdagsudvalget nu ogsaa faa Lejlighed til at faa deene Side af Sagen oplyst. Det vil være af Interesse at faa at vide ganske nøjagtigt, hvorledes Bankinspektøren i Januar Maaned kan opgøre Tabet til 15,3 eller 15,2 Millioner, naar dette faa Maaneder senere ved Bankens endelige Sammenbrud viser sig at være paa det nærmeste tre Gange saa stort. Til hvem og mod hvilken Sikkerhed har Andelsbanken i sin Tid laant Mælkeeksporten det kolossale Beløb af omtrent 15 Mill. Kr. Det maa dog kunne oplyses, hvem der er den ansvarlige Laantager. Man laaner dog ikke 15 Mill. Kr. ud uden at vide nøjagtigt, til hvem man laaner Pengene, og jeg er enig med de ærede Medlemmer Hr. Hans Nielsen og Hr. Zahle

i, at ogsaa denne Side af Sagen bør undersøges af Rigsdagsudvalget, der endvidere skal beskæftige sig med Planerne om Bankens Genaabning.

Hvad disse Planer angaar, vil jeg gerne sige, at jeg nærer den største Sympati for de Bestræbelser, en Række af ansete Mænd Landet over har udfoldet og vedblivende udfolder med Bankens Genrejsning for Øje. Om det vil være muligt paa det Grundlag, der hidtil har været forelagt, at faa Banken genrejst, er et andet Spørgsmaal, men et Spørgsmaal, vi ikke her skal tage Stilling til. Der er gennem det af det samlede Udvalg foreslaaede og for nylig ved anden Behandling vedtagne Ændringsforslag foretaget, hvad der fra Rigsdagens Side kan foretages under de forhaandenværende Omstændigheder for at bidrage til at muliggøre Genrejsningsbestræbelserne, hvad jeg tror man vil erkende fra alle Sider. Det bliver Rigsdagsudvalgets Sag at følge Genrejsningsbestræbelserne og derefter til sin Tid at afgive Beretning til Rigsdagen om Resultatet af Arbejdet.

Jeg tror, at man overalt i Landet vil hilse med Tilfredshed Bestemmelsen i Ændringsforslaget om, at der skal tilvejebringes Klarhed over alle Forhold, som knytter sig til Bankens Lukning. Dette vil sige, at ogsaa Begivenhederne i Januar Maaned vil blive undersøgt af Udvalget — og dette er ogsaa nødvendigt. Det er ikke af Sensationslyst eller for at lave Politik, at vi her „snakker Andelsbank“ (Afbrydelse: Nej). De ærede Medlemmer, der ironisk raaber nej, har aabenbart lidt vanskeligt ved at fatte, at der er andre Medlemmer i denne Sal, der kan tale sagligt om et Spørgsmaal uden at behøve at blande Sensation eller politisk Rummel ind i det. Det havde været bedre, om det ikke havde været nødvendigt at beskæftige sig saa indgaaende med hele denne sørgelige Afære, som Forholdet desværre nu nødvendiggør. Men Sagen maa klarlægges, og Ansvaret for, hvad der er sket, ogsaa i Begyndelsen af Januar Maaned, maa lægges derhen, hvor det rettelig hører hjemme, og det glæder mig, at den ærede Ordfører, Hr. Hans Nielsen, paa dette Punkt er ganske enig med mig. Det, vi ønsker fra vor Side, er intet andet end Klarhed, og at Ansvaret lægges der, hvor det rettelig hører hjemme, det er den Interesse, mit Parti har i denne Sag.

Den Tillid, Befolkningen bør nære til en Ordning, der bygger paa et af Erhvervsministeren tiltraadt Arrangement, rokkes i sin Grundvold, naar det viser sig, at hele